

[Bertel Dahlgaard.]

ske en væsentlig nedsættelse af befolkningens levestandard; thi oprustningen og de særlige byrder, den internationale prisudvikling har lagt på Danmark, har stillet os overfor en større opgave, end vi med den nuværende produktion og det nuværende forbrug kan løse.

Finansministeren undlod i sin tale i går at tage stilling til denne problemstilling. Jeg skal ikke bebrejde ham dette, men når han undlod at svare, ligger der jo en hel del deri. Derimod må jeg igen bede ministeren svare på de to direkte spørgsmål, jeg stillede. Jeg spurgte: Tror ministeren, at det håb, han udtalte i foråret, om, at Danmark ville få hjælp udefra til afhjælpning af vort bytteforholds forringelse, vil gå i opfyldelse? Og kan ministeren sige os, om de meddelelser taler sandt, som siger, at Amerika har til hensigt at kræve som betingelse for tildeling af Marshallhjælp, at de ved denne hjælp fremkommende kronebeløb anvendes til krigsmateriel?

Men når problemerne ligger for os, som jeg her har sagt, vil man forstå, at jeg ikke tror på, at det kan være rigtigt, at statsministerens proklamering af en passiv hensidde og afventen kan opretholdes. Det er, som om ministeren tror, at det i sig selv er en dyd intet at foretage sig. Skal der gennemføres skattereformer — hvad alle mener er påkrævet —, vil regeringen bede rigsdagen forberede reformerne. Det kan ikke, som statsministeren siger, være af hensynsfuldhed mod rigsdagen. Hele det materiale, som skal danne grundlaget for en skattereform, foreligger i skattekommissionens betænkning, der er resultatet af 12 års arbejde. Regeringen må på grundlag heraf snart kunne fremlægge sine forslag, der derefter på normal måde må kunne behandles her i folketinget.

Må jeg om skatteproblemet sige endnu en ting, da spørgsmålet om den bundne opsparing har været berørt af flere ordførere. Det er nok rigtigt, at den bundne opsparing er upopulær i mange kredse i øjeblikket, og det vil den sikkert være endnu i et års tid, indtil den er betalt. Men jeg erindrer om, at de fire partier, der har stemt for denne opsparing, i foråret forsikrede befolkningen, at det var nødvendigt, for at landets økonomi kunne blive saneret, at gennemføre noget, der var upopulært, og så er det jo ikke mandigt at snakke folk efter munden på det tidspunkt, upopulariteten melder sig — jeg forstår da også af det ærede medlem hr. H. C. Hansens bemærkninger i dag, at noget sådant agter han ikke at gøre.

Men lad mig om den bundne opsparing i det hele taget sige, at det er jo egentlig underligt, at når staten endelig for en gangs skyld opkræver penge, som man har garanti for; at; man får tilbagebetalt, oven i købet med renter, bliver man vred, hvorimod man til daglig finder sig i at blive slået for både direkte og indirekte skatter, hvilke penge man aldrig ser igen. Jeg må sige, at jeg tror ikke, befolkningen i al almindelighed er sådan indstillet; var det tilfældet, ville det i hvert fald være den slags, som får visse politikere til at tro, at blot man camouflerer det, man foretager sig, finder vælgerne sig i det. Hvis man lægger en omsætningskat på alle varer, hvorved der hver dag stjæles 1 kr. ud af lommen på hver familie, mener nogle, at det mærker befolkningen ikke, og så finder den sig i det. Men hvis man siger til den samme familie, at det, for at landets pengevæsen kan blive saneret, er nødvendigt, at den opsparer 300 kr. gennem halvandet år, som senere bliver betalt tilbage med renter, tror man, at befolkningen bliver forbitret. Hvis vort folkestyre ikke var kommet videre, stod det virkelig ikke godt til. Jeg har imidlertid den tro, at når der er gået nogle måneder og man har overvundet den kraftanstrengelse, som den bundne opsparing betyder, vil man befinde sig ganske godt ved at have en sparekassebog i stedet for lamperøgen fra den omsætningskat, som andre havde tiltænkt befolkningen.

Jeg har imidlertid nok lagt mærke til, at der gøres et mægtigt arbejde fra forskellig side — fra nogle socialdemokrater, alle konservative og dele af venstre — for at gøre den almindelige omsætningskat populær. Denne omsætningskat er næsten ved at blive en ønskedrøm i visse kredse; vi må virkelig også herhjemme have sådan en skat, som andre lande er velsignet med. Må jeg ikke, inden man har fordybet sig altfor stærkt i omsætningskattens lyksaligheder, stilfærdigt minde om, at sådanne skatter på forbrugsvarer jo ikke er ukendte herhjemme. I øjeblikket opkræves der her i Danmark 1 800 mill. kr. — 1 milliard 800 mill. kr. — i forbrugs- og omsætningskatter. Disse skatter betales af spiritus, øl, mineralvand, cigarer, cigaretter, spillekort, vin, chokolade, sukkervarer, kaffesurrogat, papir, guld- og sølvvarer, glødelamper, radiolamper, is, parfume, patroner, gulvtæpper, gramofoner, fotografiapparater, fyldepenne, støvsugere, kufferter, mapper, portemonnær, køleskabe, lamper, lysekroner, cykellygter, tændstikker med meget mere — altså 1 800 mill. kr. skat på disse varer?